

PRÒLEGS

L'administració de l'aigua de Catalunya té com a principal objectiu portar a terme una eficaç gestió integral dels recursos hídrics basada en els principis fonamentals de la directiva marc europea, que, al seu torn, són objectius fonamentals de la política de l'aigua del nostre Govern: prioritat del bon estat ecològic de les aigües i conservació i restauració de la biodiversitat, mantenint les garanties d'ús del recurs.

La gestió sostenible no s'aconsegueix únicament destinant les aigües subterrànies, superficials i marines dessalades a aquells usos que siguin compatibles amb la seva qualitat d'origen, sinó també respectant la vida a la llera i evitant les derivacions severes de cabals inadmissibles per a l'entorn. Sembla evident que no es poden gestionar amb eficàcia els recursos hídrics sense disposar d'estudis que permetin conèixer l'evolució del medi físic i natural de les nostres conques.

Per aquesta raó, la col·laboració entre l'Administració de l'aigua, la local i el món científic esdevé una eina fonamental per efectuar un acurat seguiment de l'evolució de l'estat dels ecosistemes fluvials i de l'ús dels recursos hídrics. Un cas paradigmàtic el trobem en el conveni de cooperació entre l'Agència Catalana de l'Aigua, l'Ajuntament de Sant Celoni i la Universitat Autònoma de Barcelona, per mitjà de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals, que, a través de l'Observatori de la Tordera, com a entitat encarregada de portar a terme els treballs, permet constatar que la Tordera ha millorat notablement la qualitat de l'aigua en aquests últims anys i que, com a conseqüència, s'han recuperat parcialment però de forma notable les comunitats de ribera i aquàtiques associades.

Altres eines de treball complementàries que està desenvolupant l'Agència, com és el cas dels estudis de planificació d'espais fluvials de les conques internes de Catalunya que determinen els punts singulars de la conca, els àmbits de protecció, els usos que es permeten al riu i les actuacions que s'hauran de desenvolupar per tal d'aconseguir la millora i recuperació de la conca atorguen una informació bàsica imprescindible per optimitzar la gestió. Cal recordar que l'estudi de la conca de la Tordera va ser el primer a redactar-se, ateses les característiques estratègiques d'aquesta conca tant des del punt de vista territorial com ambiental.

En aquest sentit, la creació de l'Observatori de la Tordera, ara fa onze anys, ve a demostrar aquesta singularitat de la conca amb un estudi, sense precedents, de l'evolució del medi físic i natural que ha estat possible per l'esforç i la il·lusió d'un equip humà de professionals en els diferents vectors que s'estudien (hidrogeologia, macròfits, vegetació de ribera, macroinvertebrats, avifauna, herpetofauna, ictiofauna, mamífers i medi social i històric). Els resultats d'aquest treball, al llarg d'aquests anys, han permès detectar tots els canvis que s'han donat al riu, i s'ha obtingut una eina de gran importància per als gestors que ha incorporat un procés de participació ciutadana amb tots els agents socials implicats de la conca.

MANEL HERNÁNDEZ

Director de l'Agència Catalana de l'Aigua

El compromís d'Aigües de Barcelona aquests darrers cent quaranta anys ha estat sempre de ser a prop del ciutadà en tots els diferents àmbits de la gestió i el subministrament de l'aigua. La preocupació també permanent per les qüestions relacionades amb la preservació del medi ambient ha anat creixent a mesura que els organismes públics i privats s'han anat dotant d'instruments conceptuals i d'anàlisi, així com d'accions concretes encaminades a reiterar aquesta responsabilitat amb el medi ambient i amb la seva preservació.

La Fundació Agbar, que exemplifica el compromís social que Aigües de Barcelona té amb la societat, suposa un dels principals exponents en matèria d'educació, conscienciació i reflexió pel que fa a la preservació i conservació de l'entorn natural a Catalunya. El patrimoni natural, bé i dret de tots, ha de ser conservat. Però cal conservar-lo un cop ha estat entès i analitzat.

És per això que presentem, conjuntament amb l'Observatori de la Tordera i l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambiental de la Universitat Autònoma de Barcelona (ICTA), aquest estudi. La seva finalitat engloba la tasca iniciada ara fa deu anys, quan es va decidir posar en marxa un observatori socioecològic del riu Tordera. Essent un projecte molt innovador, la feina sostinguda i constant durant aquests darrers anys per part dels seus investigadors ha fet possible que es pugui parlar ara ja del primer Llibre Blanc de la Conca de la Tordera.

L'aproximació que es pretén, molt diversificada, recull els resultats de l'Observatori durant aquests deu anys de seguiment, analitza la conca de la Tordera com un espai hídric diferenciat des d'una perspectiva interdisciplinària molt completa i també concreta la complexitat d'un sistema hídric dins d'un marc social, polític i econòmic. El paper fonamental del cicle de l'aigua en l'evolució de les societats modernes en general i en particular a la conca del riu Tordera es completa finalment amb els estudis de seguiment de la biodiversitat a la conca, que suposen un complement molt il·lustratiu i exhaustiu de l'entorn natural d'aquest riu.

JORDI MERCADER

President del Grup Agbar